

Stadsledningskontoret
Trafikkontoret
Miljöförvaltningen

Gemensamt tjänsteutlåtande
Dnr SLK 001-1000/2013
Dnr TK T2013-000-03728:1
Dnr MF 2013-9203
Sida 1 (5)
2013-07-03

Handläggare

Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 293 05

Trafikkontoret
Daniel Firth
08-508 261 24

Miljöförvaltningen
Anette Jansson
08-508 288 20

Till

Kommunstyrelsen
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-08-29
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-08-27

Promemoria om förändringar av trängselskatten i Stockholm med anledning av trafikleden Norra länken och den nya stadsdelen Hagastaden

Remiss från Finansdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen, trafik- och renhållningsnämnden, samt miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar var och en för egen del följande:

1. Som svar på kommunstyrelsens remiss av ”Promemoria om förändringar av trängselskatten i Stockholm med anledning av trafikleden Norra länken och den nya stadsdelen Hagastaden” hänvisas till vad som sagts i detta tjänsteutlåtande.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Gunnar Björkman
Tf Stadsdirektör

Fredrik Alfredsson
Tf Förvaltningschef
Trafikkontoret

Malin Tappefur
Tf Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Stadsledningskontoret
Förnyelseavdelningen

Stadshuset, Ragnar Östbergs plan 1
105 35 Stockholm
Växel 08-508 29 000
kommunstyrelsen@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Färdigställandet av Norra länken och exploatering i Hagastaden innebär stora förändringar i trafiksystemet i norra innerstaden. För att trängselskatten ska ha fortsatt god effekt behöver dagens trängselskattezon ses över och förändras. Detta kräver en revidering av bilagan till *Lagen om trängselskatt*. Beslut om detta fattas av riksdagen.

Staden och Trafikverket har tagit fram ett gemensamt förslag till hur trängselskatten ska anpassas till de nya exploateringarna och föreliggande remiss från finansdepartementet är ett resultat av detta arbete.

Remissen föreslår att Norra länken läggs utanför trängselskatte-zonen, vilket innebär att den hanteras på samma sätt som Essingeleden hanteras i dagens system. Undantaget från trängselskatt som idag gäller för bilresor till och från Lidingö kan tas bort, eftersom samma funktion uppfylls av Norra länken. I Hagastaden föreslås gränsen för trängselskatt gå genom den planerade Norra Stationsparken, i närheten av kommungränsen mellan Stockholm och Solna.

Justeringen innebär att trafiksystemet kommer att utnyttjas bättre än idag eftersom det blir en tydligare uppdelning mellan regional och lokal biltrafik. Stadsledningskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen rekommendera att kommunstyrelsen, trafik- och renhållningsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget.

Bakgrund

Trängselskatt är en statlig skatt för passager med motorfordon vid in- och utfart till Stockholms innerstad under vissa tider. Bestämmelser om skatteplikt, tilläggsavgifter omprövning etc. regleras i *Lagen om Trängselskatt* (2004:629). Placering av betalstationer, tider som skatten kan tas ut samt skattenivåerna i Stockholm regleras i en bilaga till lagen. Norra länken ska förbinda Lidingö och Värtan med E4 och Essingeleden och avlastar flera innerstadsgator. Hagastaden förbinder Stockholms innerstad med Solna och ett antal innerstadsgator förlängs norrut. Dessa två projekt innebär att nya in- och utfarter till trängselskattezonerna skapas. För att trängselskatten ska ha fortsatt god effekt behöver dagens trängselskattezon ses över och förändras.

Remissen

En justering av trängselskattazonen kräver revidering av bilagan till *Lagen om trängselskatt*. Beslut om detta kan endast fattas av riksdagen. Staden har i samarbete med Trafikverket region Stockholm arbetat fram ett förslag till nya placeringar för betalstationerna för trängselskatten i anslutning till Norra länken och i Hagastaden. Förslaget har behandlats i Trafik- och renhållningsnämnden (2012-04-19) och Kommunstyrelsen (2012-09-12) och sedan skickats som en gemensam framställan till regeringen. Denna remiss från Finansdepartementet utgår ifrån stadens och Trafikverkets förslag. Kommunstyrelsen har skickat remissen för yttrande senast 30 augusti, därmed behov av omedelbar justering. Remissen går att läsa i sin helhet i bilaga 1.

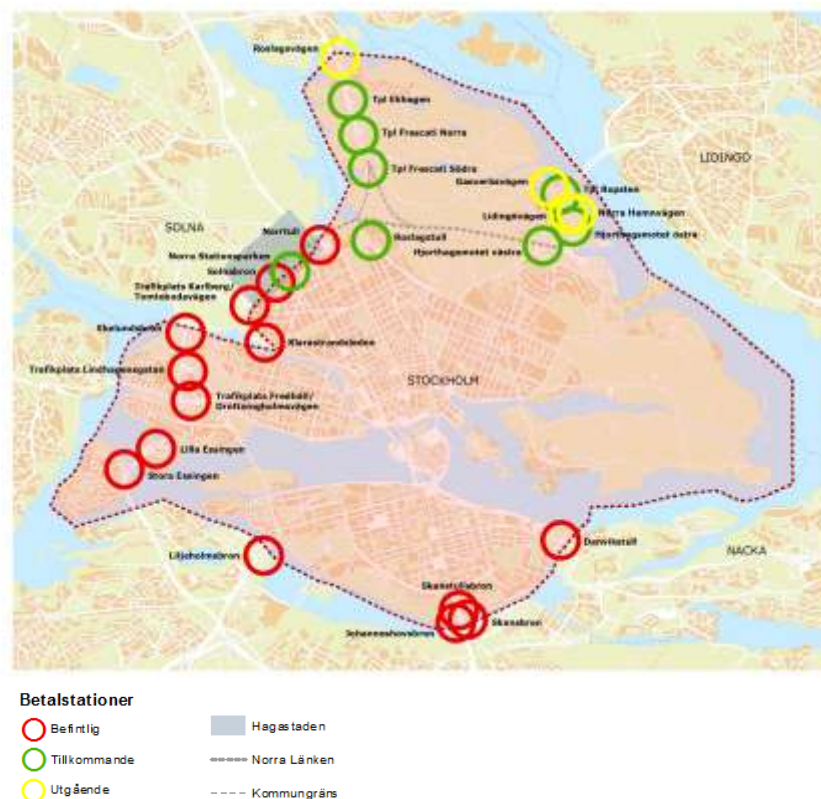
Förslag till justering är att Norra länken läggs utanför trängselskattazonen. Det innebär att den hanteras på samma sätt som Essingeleden hanteras i dagens system.

Betalstationer placeras på Norra länkens på- och avfarter och resor med bil som lämnar länken för att åka in i innerstaden betalar trängselskatt. Resor med bil mellan två platser i innerstaden som passerar Norra länken utan att åka på den, exempelvis mellan Gärdet och Hjorthagen, kommer inte att passera en betalstation och betalar därmed inte trängselskatt. Undantaget från trängselskatt som idag gäller för bilresor till och från Lidingö kan tas bort, eftersom samma funktion uppfylls av Norra länken.

I Hagastaden föreslås gränsen för trängselskatt gå genom den nya Norra Stationsparken, där betalstationer placeras.

Förslaget innebär att resor med bil mellan Norra Djurgårdsstaden och övriga regionen omfattas av trängselskatt, medan resor med bil mellan Norra Djurgårdsstaden och övriga innerstaden inte betalar trängselskatt.

Bilden visar hur en ny karta i bilagan till *Lagen om trängselskatt* skulle se ut, och indikerar de nya betalstationer som skulle tillkomma samt de som kan tas bort. Notera att betalstationerna längs Norra länken endast gäller för resor som lämnar eller åker in på Norra länken, på samma sätt som idag gäller för Essingeleden.

Kontorens synpunkter

Huvudsyftet med trängselskatten är att öka framkomligheten i väg- och gatunätet inom, kring samt till och från Stockholms innerstad samt att förbättra miljön. Stadens mätningar visar att trängselskatten fortsätter att ge betydande minskningar i biltrafikmängder och kortare köer och även bidrar till minskade utsläpp av koldioxid och luftföroreningar. Detta trots den kraftiga befolkningsökning som sker i regionen.

Det scenario som föreslås till följd av Norra länken bedöms utnyttja trafiksystemet bäst, eftersom biltrafik till och från regionens nordostsektor kan fördelas mellan E4 Uppsalavägen och Roslagsvägen och att Norra länkens förmåga att avlasta Stockholms innerstad främjas. Även lokalgatorna i Solna får en bra avlastning.

Den föreslagna utformningen i Hagastaden ger bäst trafikeffekter, främst genom minskad biltrafik inom stadsdelen, men även på lokalgator i södra Solna. Genom att Norra Stationsgatan och den föreslagna cirkulationsplatsen vid Norrtull ligger kvar innanför trängselskattazonen finns även möjlighet att avlasta andra

östvästliga gator i norra innerstaden. Därmed främjas framkomligheten för kollektivtrafiken på till exempel Odengatan.

Ca 5 000 boende får lägre bullernivåer och bättre utomhusluft. Koldioxidutsläpp från trafiken i denna del av trafiksystemet blir något högre, ca 2 procent, än i jämförelsealternativet. Detta på grund av att en dubbelbetalning som förekommer i jämförelsealternativet undviks. Den samlade bedömningen är att samhällsnyttan av de lokala förbättringarna i detta fall är större än onyttorna av ökade koldioxidutsläpp.

Konsumentöverskottet, som främst består av förändrad restid, reskostnad och betald trängselskatt ökar med omkring 115 miljoner kronor per år. Intäkterna blir samma som dagens. Förslaget innebär ca 76 mkr i investeringskostnader. Staden förutsätter att ändringarna finansieras med trängselskatteintäkter.

Trängselskatten är ett kraftfullt verktyg för att bidra till flera mål inom Framkomlighetsstrategin och stadens Miljöprogram. Trängselskatten är även ett flexibelt verktyg som kan och bör ses över för att möta utmaningarna i en snabbväxande region. Kontoren anser att vidare utvecklingar av trängselskatten kan ha en mycket bra effekt för framkomligheten i staden och regionen, och kan även ge intäkter som kan investeras i infrastruktur i Stockholmsregionen.

Kontorens förslag

Stadsledningskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen föreslår att som svar på kommunstyrelsens remiss av ”Promemoria om förändringar av trängselskatten i Stockholm med anledning av trafikleden Norra länken och den nya stadsdelen Hagastaden” hänvisas till vad som sagts i detta tjänsteutlåtande samt att beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Promemoria om förändringar av trängselskatten i Stockholm med anledning av trafikleden Norra länken och den nya stadsdelen Hagastaden.